

Financiële dienstverlening

Factsheet arbeidsmarkt

23 mei 2017

Werkgelegenheid: omvang en ontwikkeling

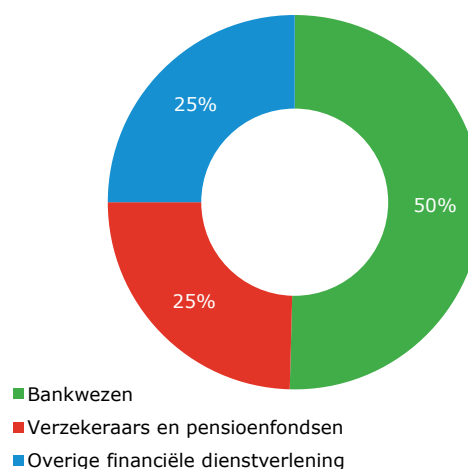
Wat valt onder de financiële dienstverlening?

De sector Financiële dienstverlening bestaat uit de volgende branches:

- Bankwezen (banken, financiële holdings, beleggingsinstellingen, kredietverstrekkers)
- Verzekeraars en pensioenfondsen (verzekeringen, herverzekeringen, pensioenfondsen)
- Overige financiële dienstverlening (beurzen en financiële adviesbureaus, diensten op gebied van verzekeringen, vermogensbeheer).

De helft van de werkenden valt onder het bankwezen. Daarnaast werkt een kwart bij verzekeraars en pensioenfondsen en nog een kwart werkt in de overige financiële dienstverlening.

Werkenden in de financiële dienstverlening 2015, naar branche

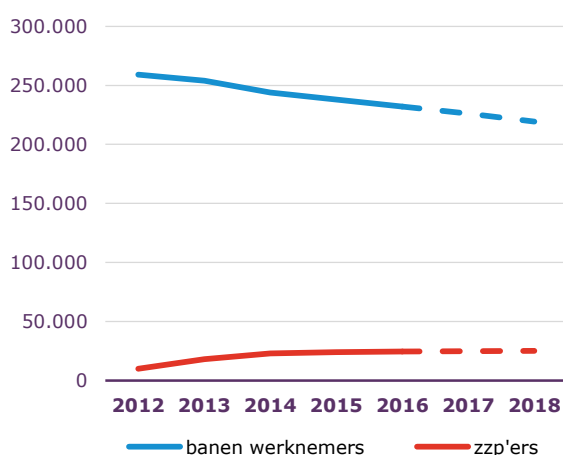

Bron: CBS (2017), Statline, Arbeidsrekeningen

Opnieuw minder werknemersbanen in 2017 en 2018

In 2016 zijn er 232.000 banen van werknemers en bijna 25.000 zzp'ers in de financiële dienstverlening.

Structurele krimp banen financiële sector 2012 - 2018

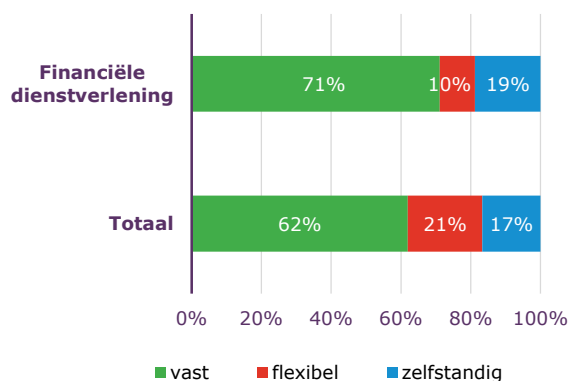
Bron: UWV (2017), Update Arbeidsmarktprognose 2017
Nb: Het aantal banen van werknemers en zzp'ers overlapt elkaar deels.

De afgelopen jaren is het aantal werknemersbanen afgenomen van 259.000 in 2012 naar 232.000 in 2016 (-10%). Ook in 2017 en 2018 wordt een afname van het aantal werknemersbanen verwacht van in totaal 5%. Het aantal zzp'ers laat wel een toename zien in de afgelopen jaren. Voor 2017 en 2018 wordt een lichte toename van het aantal zzp'ers voorzien.

Het aantal banen van werknemers daalt al sinds 2008. Naast de financiële en economische crisis is de belangrijkste oorzaak de opkomst van dienstverlening via internet. Steeds meer dienstverlening zoals betalingen en het afsluiten van verzekeringen gaat tegenwoordig digitaal. Het aantal fysieke (lokale) kantoren krimpt steeds verder. Een aantal banken en verzekeraars heeft aangekondigd het personeelsbestand verder in te krimpen.

Werkgelegenheid: kenmerken

Veel werknemers met vast contract 2015

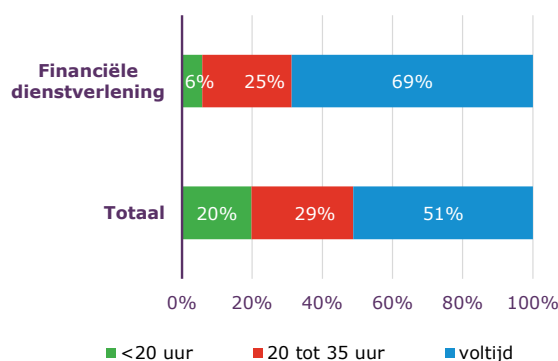

Bron: CBS, Werkzame beroepsbevolking bedrijf

Het vaste contract is nog altijd de norm in de financiële dienstverlening. In 2015 had 71% van de werkenden een vast contract. Dat is hoger dan gemiddeld. Ook zijn er iets meer zelfstandigen aan het werk in de sector dan gemiddeld. Ten opzichte van 2005 is vooral het aandeel zelfstandigen sterk gestegen. Dit is ten koste gegaan van het aandeel vaste contracten. In 2005 bedroeg het aandeel zelfstandigen nog maar 5%.

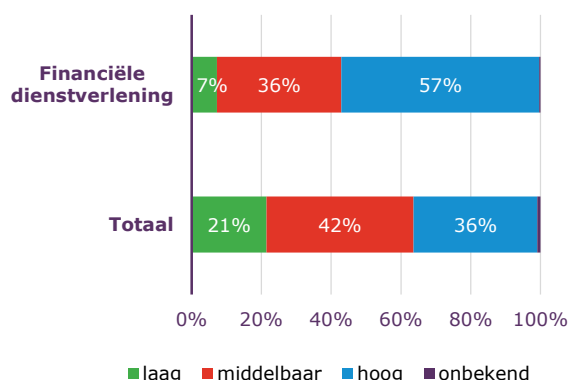
In de financiële dienstverlening zijn veel fulltimers werkzaam. Bijna zeven op de tien werkenden werkt minimaal 35 uur per week. Dat is veel; gemiddeld over alle sectoren heeft ongeveer de helft een voltijdscontract. Slechts 6% werkt minder dan 20 uur per week. Gemiddeld over alle sectoren werkt een vijfde minder dan 20 uur per week. Opvallend is dat ten opzichte van tien jaar eerder het aandeel fulltimers in de financiële dienstverlening verder is gestegen. In andere sectoren is dit aandeel juist gedaald.

Veel voltijd werkenden 2015

Bron: CBS, Werkzame beroepsbevolking bedrijf

Krimp treft vooral banen van lager en middelbaar opgeleide vrouwen 2015

Bron: CBS, Werkzame beroepsbevolking bedrijf

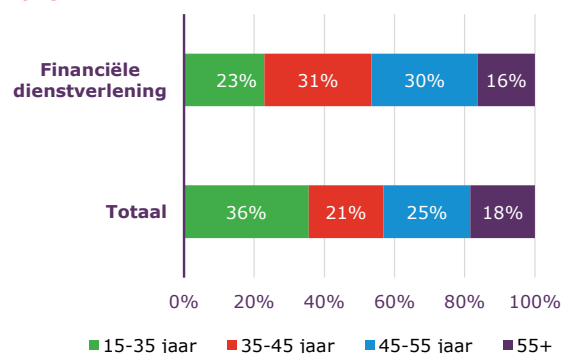
Er werken veel hoogopgeleiden in de sector; bijna drie op de vijf werkenden is hoogopgeleid. Er zijn meer hoogopgeleide mannen dan vrouwen.

- 62% van de mannen is hoogopgeleid. Daarentegen heeft 52% van de vrouwen een laag of middelbaar opleidingsniveau.
- Als gevolg van digitalisering en automatisering is het aandeel werkenden op laag en middelbaar niveau afgenomen. Vrouwen hebben hier dan ook meer mee te maken dan mannen. Voorbeelden van beroepen met een afname tussen 2013/2014 en 2015/2016 zijn administratief personeel, secretariaatsmedewerkers, baliemedewerkers bank, en boekhoudkundig medewerkers.
- Het aantal en aandeel vrouwen is dan ook gedaald en het aantal en aandeel mannen is juist toegenomen. In andere sectoren nam het aandeel mannen juist af. Nu bestaat de sector uit ongeveer 60% mannen en 40% vrouwen.

In de financiële dienstverlening werken relatief weinig jongeren. Na afronding van de opleiding zijn veel afgestudeerden al (ruimschoots) ouder dan 20 jaar. Het aandeel werkenden jonger dan 25 jaar in de financiële dienstverlening is dan ook zeer laag, slechts 4%. Ook het aandeel werkenden jonger dan 35 jaar is in de financiële dienstverlening lager dan gemiddeld.

Ten opzichte van 2005 is het aandeel jongeren sterk afgenomen. Jongeren hebben vaker een tijdelijk contract. Ook zijn ze over het algemeen meer mobiel op de arbeidsmarkt. Bij diverse eerdere reorganisaties en ontslagrondes zijn zij mogelijk eerder op zoek gegaan naar ander werk buiten de sector.

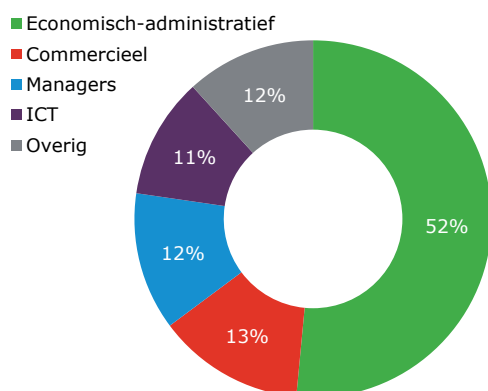
Weinig jongeren 2015

Bron: CBS, Werkzame beroepsbevolking bedrijf

Ruim de helft heeft economisch-administratief beroep

Werkzame personen, 2015-2016, tweejaarsgemiddelde

- Iets meer dan de helft van de werkenden werkt in een economisch-administratief beroep. Dit is een zeer brede beroepsrichting met beroepen op alle niveaus, van laag tot wetenschappelijk niveau. Grote beroepsgroepen daarin zijn financieel en beleggingsadviseurs, administratief personeel financiën en verzekeringen en medewerkers kredieten en leningen.
- Andere grote beroepsrichtingen zijn commercieel, managers en ICT.

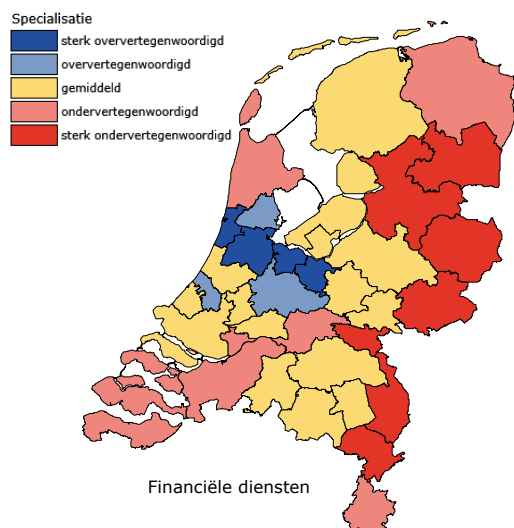
Bron: CBS, maatwerktabel op verzoek van UWV

Grootste beroepsgroepen per beroepsrichting, met 5.000 of meer werkenden 2015-2016, tweejaarsgemiddelde		Aantal
Economisch-administratief	Financieel en beleggingsadviseurs	29.000
	Administratief personeel statistiek, financiën en verzekeringen	13.000
	Medewerkers kredieten en leningen	10.000
	Bedrijfs- en organisatieanalisten	9.000
	Accountants	9.000
	Taxateurs en schadebeoordelaars	8.000
	Administratief medewerkers	6.000
	Informatieverstrekkers	5.000
	Commercieel	Verzekeringsagenten
Managers	Filiaalhouders op het gebied van financiële en verzekeringsdiensten	12.000
	Directeuren van grote ondernemingen	8.000
ICT	Systeemanalisten	11.000

Bron: CBS, maatwerktabel op verzoek van UWV

Vertegenwoordiging financiële dienstverlening in de regio

2014-2015, aandeel werkenden in de sector ten opzichte van landelijk gemiddeld

Bron: ROA, bewerkt door UWV

In de Randstedelijke gebieden (zoals de Zuid-as in Amsterdam) zijn veel vestigingen van banken en verzekeraars te vinden. In de regio's in en rondom Amsterdam en Utrecht werken dan ook veel mensen in de financiële sector (blauwe regio's).

Met name aan de oostgrens van Nederland zijn er weinig werkenden in de financiële dienstverlening (donkerrode regio's).

Vacatures

Toenemend aantal vacatures

Ondanks de afname van het aantal banen in de financiële dienstverlening is het aantal vacatures toegenomen, van 19.000 in 2013 naar 26.000 in 2016 (+32%). Deze stijging is overigens lager dan gemiddeld (+47%). Door de aantrekkende arbeidsmarkt durven mensen weer van baan te wisselen waardoor ook weer vacatures ontstaan. Verwacht wordt dat de stijging in 2017 nog doorzet, maar in 2018 weer een afname plaatsvindt als gevolg van de onzekere vooruitzichten in de financiële dienstverlening.

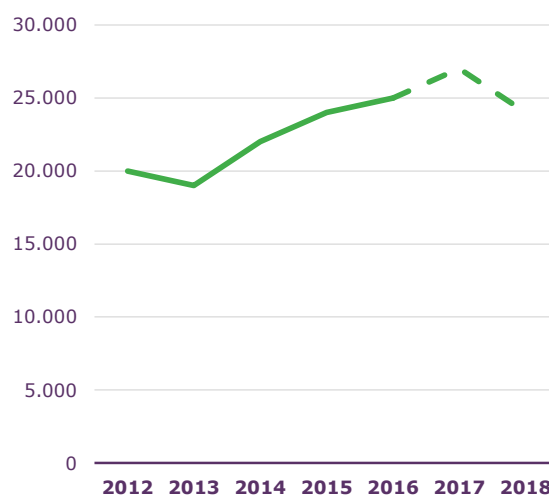
Kenmerken van vacatures:

- Vooral vacatures voor economisch-administratief en commercieel personeel. Naast traditionele beroepen als financieel adviseur en financieel administratief medewerker ook duidelijke behoefte aan ICT'ers en personeel in de klantenservice.
- Veel vacatures op hbo en wo niveau. Relevante werkervaring en specifieke vakkennis zijn daarbij van belang
- Het gaat vooral om banen van 32 uur of meer
- Personeel wordt vooral geworven via vacatures op de eigen website en op social media

Bron: UWV (2016), Vacatures in Nederland

Ontwikkeling vacatures

2012 - 2018

Bron: UWV (2017), Update Arbeidsmarktprognose 2016-2017

Top 12 meest voorkomende vacatures in financiële dienstverlening, 2016 (Beroepen met meer dan 300 ontstane vacatures)

1 Accountmanager zakelijke diensten	7 Cliëntadviseur bankbedrijf
2 Commercieel medewerker binnendienst	8 Online marketeer
3 Systeemontwikkelaar	9 Controller
4 Medewerker klantenservice	10 Financieel adviseur
5 Servicedeskmedewerker ict	11 Marketingmanager
6 Financieel-administratief medewerker	12 Treasurer

Bron: UWV

Trends, kansen en bedreigingen

Automatisering en digitalisering ontwikkelen zich verder en het belang van technologische innovatie neemt toe. ICT speelt een steeds grotere rol in de financiële dienstverlening.

- Het betalingsverkeer is in toenemende mate digitaal en contant geld wordt minder gebruikt. Consumenten kunnen tegenwoordig ook vaker contactloos betalen of met hun smartphone. Consumenten vervangen internetbankieren ook vaker door applicaties op tablet of smartphone.
- FinTech: ICT-bedrijven van buiten de financiële sector richten zich met technologie op financiële diensten. Onder meer met deze technologie kunnen niet-professionele beleggers meer toegang krijgen tot rijke databronnen. Ook worden adviesdiensten toegankelijker (robo-advies). Dit zijn online-adviesdiensten, met zo min mogelijk tussenkomst van mensen. Voorspellingen wijzen uit dat het gebruik van robo-advies de komende jaren meer toegepast zal worden.
- Blockchain: Blockchaintechnologie wordt oorspronkelijk gebruikt voor transacties in de digitale valuta bitcoin. Met deze technologie is een onveranderlijk, openbaar onlineregister van allerhande transacties bij te houden zonder tussenkomst van een derde partij. Het netwerk van gebruikers controleert via wiskundige principes automatisch of een transactie geldig is of niet en legt de transactie vervolgens vast. Met behulp van blockchain kunnen veel meer zaken op die manier worden geregistreerd.
- De voortgaande digitalisering heeft gevolgen voor het werk in de branche. Verwachtingen zijn dat ICT-specialisten belangrijker worden. Uitvoerend werk op lager en deels middelbaar niveau wordt geautomatiseerd en verdwijnt. Op hoger niveau moeten adviseurs beschikken over kennis en over zachtere competenties zoals overtuigingskracht, adviesvaardigheden, analytisch denkvermogen en gevoel voor technologie. Hiermee kunnen ze van toegevoegde waarde zijn boven bijvoorbeeld een robo-adviesdienst. Daarnaast verschuift er werk van bankfilialen naar klantenservice per telefoon, internet of video-chat.

Bronnen: CPB (2016), Trends en scenario's voor de financiële sector, Hays (2016), Baan van de toekomst en www.banken.nl (2017), Top 10 IT en Finance trends in de financiële sector.

WW-uitkeringen

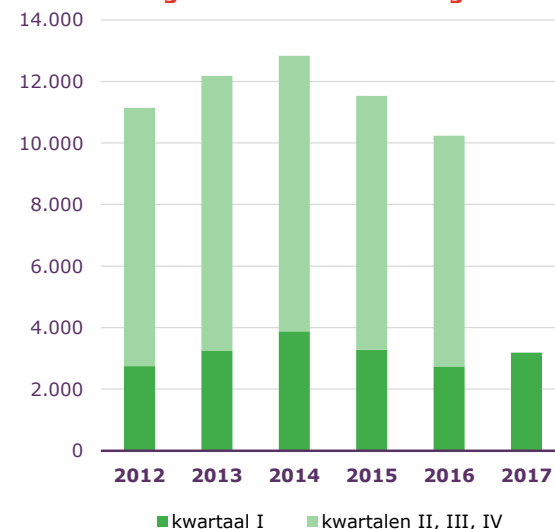
Per eind maart 2017 zijn er 16.600 lopende WW-uitkeringen van mensen afkomstig uit de financiële dienstverlening. Ten opzichte van eind 2008 is het aantal WW'ers momenteel nog ruim drie keer zo hoog; toen waren er 4.800 lopende WW-uitkeringen.

Tot 2014 nam het aantal nieuwe WW-uitkeringen toe, gevolgd door een daling in 2015 en 2016. In het eerste kwartaal van 2017 is het aantal nieuwe WW-uitkeringen echter hoger dan in het eerste kwartaal vorig jaar. Gezien de aangekondigde ontslagrondes lijkt de banenkrimp nog niet ten einde.

Enkele kenmerken:

- Er ontvangen meer **vrouwen** (55%) dan mannen (45%) een WW-uitkering. Vrouwen in de WW vanuit de financiële dienstverlening zijn vaker **laag- of middelbaar** opgeleid dan mannen.
- Bijna de helft (45%) van de WW'ers is **55 jaar of ouder**. Er zijn **nauwelijks jongeren** (tot 25 jaar) met een WW-uitkering.

Ontwikkeling nieuwe WW-uitkeringen

Bron: UWV

Ruim de helft van de WW'ers staat ingeschreven met een economisch-administratief beroep zoals financieel administratief medewerker, administratief medewerker secretariaat en receptionist. Andere veel voorkomende beroepen van WW'ers zijn administratief medewerker bankbedrijf, financieel adviseur en administratief medewerker verzekeringen. Juist dit soort beroepen (met uitzondering van financieel adviseur) hebben te maken met de gevolgen van automatisering en digitalisering.

Kansen voor werkzoekenden

De vooruitzichten voor de financiële dienstverlening zijn nog steeds niet goed. Er blijft de komende jaren sprake van een structurele krimp van het aantal banen. De kans om weer aan het werk te komen binnen 12 maanden na aanvang van de WW is duidelijk lager dan gemiddeld. Slechts 39% van de WW'ers uit de financiële sector die in de periode juli 2014 – juni 2015 een WW-uitkering aanvraagden was binnen één jaar weer aan het werk, tegenover 66% gemiddeld. Daarbij speelt de hoge gemiddelde leeftijd van de WW'ers uit de financiële sector een rol. Ook moet, als gevolg van de banenkrimp, een groeiend aantal mensen met financiële expertise op zoek naar ander werk.

- Financieel specialisten en vertegenwoordigers komen het vaakst aan werk. Zij vinden ook vaker werk in de sector zelf. Dit heeft vermoedelijk te maken met het specialistische karakter van deze beroepsgroep. Het werk is voor een belangrijk deel geconcentreerd bij banken en verzekeraars.

- Boekhouders en receptionisten hebben een minder gunstig perspectief. Ook vinden zij minder vaak werk binnen de financiële dienstverlening. Doordat de financiële administratie van veel organisaties is geautomatiseerd, zijn er veel banen verdwenen. Zij hebben vooral kans op werk als ze overstappen naar een baan in het klantcontact.

Als mensen uit de sector werk vinden is dat wel vaak duurzaam: ruim twee derde van de werkhervatters blijft minimaal één jaar aan het werk. De meeste doen dat in de financiële en overige zakelijke dienstverlening. Daaronder vallen bijvoorbeeld juridische dienstverleners, accountantskantoren, reclame- & marketingbureaus en economische adviesbureaus. Ook gaan veel werkhervatters via een uitzendcontract en met name 45-plussers als zelfstandige aan de slag. UWV (2016), Kansrijk uit de WW en UWV (2016), Perspectieven voor WW'ers uit financiële dienstverlening.

De krimp van werkgelegenheid in de financiële dienstverlening treft vooral functies op lager en middelbaar beroepsniveau. Het is erg lastig voor deze groep om weer werk te vinden, zeker in de sector zelf. Tegelijkertijd zijn bepaalde vacatures voor functies op hogere niveaus wel moeilijk vervulbaar, zoals in accountancy. Dit wordt bevestigd door onderzoek: 84% van de Nederlandse bedrijven heeft moeite met het invullen van vacatures voor gekwalificeerde financiële professionals. Managers Online (2017), bedrijven hebben moeite met vinden van goede financiële professionals.

Ook zijn vacatures voor hypotheekadviseurs moeilijk vervulbaar. Nu de woningmarkt weer aantrekt is het lastig om adviseurs met de juiste papieren te vinden. De Wet Financieel Toezicht vraagt inmiddels om bepaalde diploma's waarover werkzoekenden niet altijd beschikken. Daarnaast zijn er zeer goede kansen op werk voor ICT'ers.

Kans op werk gemiddeld of hoger

Middelbaar beroepsniveau

[Commercieel medewerker binnendienst](#)
[Callcentermedewerker \(inbound/outbound\)](#)
[Medewerker klantenservice](#)
[Marketingmedewerker / online-marketeer](#)
[Schade expert](#)
[\(Assistent\) inkoper](#)
[Servicedeskmedewerker ICT](#)
Hoger en wetenschappelijk beroepsniveau
[Marktonderzoeker](#)
[Sales promotor](#)
[Registercontroller](#)
[Juridisch adviseur/onderzoeker](#)
[Systeembeheerder ICT](#)
[BI-specialist, data-scientist, business-analist](#)

Bron: UWV

Goede tot zeer goede kansen op werk (moeilijk vervulbare vacatures)

Hoger beroepsniveau

[Hypotheekadviseur](#)
[Assistent-accountant](#)
[Assistent controller](#)
[Programmeur ICT \(dot.net, java, scripttalen, C, C#, PHP, sharepoint, cloud\)](#)
[Webdeveloper, testdeveloper ICT](#)
[Systeemontwikkelaar/ -ontwerper](#)

Wetenschappelijk beroepsniveau

[Registeraccountant](#)
[Datawarehouse ontwikkelaar](#)

Bron: UWV

Naast enkele beroepen met moeilijk vervulbare vacatures zijn er beroepen met **voldoende tot goede kansen op werk**. Het gaat dan om diverse beroepen in klantcontacten of in financiële, commerciële of ICT richting, vanaf middelbaar beroepsniveau. Deze beroepen komen ook in andere sectoren voor. Bij beroepen in klantcontacten gaat het soms om (algemene) klantenservice; vaak wordt wel financiële expertise gevraagd. Met de toenemende digitalisering zijn er ook kansen in de sector voor ICT'ers.

Ook beschikbare prognoses van het ROA zien voor de middellange termijn vooral knelpunten in de personeelsvoorziening op de hogere niveaus. Zo worden er grote **knelpunten** verwacht voor de beroepsgroepen **accountants en financieel specialisten** en **economen**. De aard van het werk verandert: door digitalisering neemt het traditionele werk van accountants en belastingadviseurs af, terwijl de adviesfunctie op terreinen van pensioen, financiële planning, HR en ziekteverzuim steeds belangrijker wordt. Dit vraagt andere vaardigheden en competenties. Voor de beroepen op **lager en middelbaar niveau** blijft er de komende jaren sprake van **overschotten**.

Bron: ROA

Colofon

Uitgave: UWV Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies
Inlichtingen: suzanne.ijzerman@uwv.nl
Auteur: Suzanne IJzerman